

בש"פ 629/22 - אלון קמחי נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

בש"פ 629/22

לפני: כבוד השופט ש' שוחט

המבקש: אלון קמחי

נ ג ד

המשיבה: מדינת ישראל

בקשת רשות ערעור על החלטת בית המשפט המחוזי
מרכז-בלוד מיום 23.1.2022 בעמ"ת 42154-01-22
שניתנה על ידי כבוד השופט עידו דרואן גמליאל

בשם המבקש: עו"ד יעקב שקלאר

החלטה

1. בקשה למתן רשות לערור על החלטת בית המשפט המחוזי מרכז בעמ"ת 42154-01-22 (כב' השופט ע' דרואן-גמליאל), מיום 23.1.2022, שבה נדחה ערר שהגיש המבקש על החלטת בית משפט השלום בפתח תקוה במ"ת 24138-01-22 (כב' השופטת א' כתבי-ריבלין), מיום 18.1.2022, לפיה נעצר המבקש עד תום ההליכים המשפטיים נגדו.

2. נגד המבקש הוגש כתב האישום שמייחס לו ארבעה אישומים שונים, בהם עבירות של פגיעה בפרטיות - בילוש או הטרדה אחרת; איומים; חבלה במזיד ברכב; היזק לרכוש במזיד (שני מעשים); תקיפה סתם - כולן כלפי בת זוגו.

3. העבירות דנן מפורטות בכתב האישום ובהחלטות בית משפט השלום ובית המשפט המחוזי.

4. בית משפט השלום מצא, כי יש בחומר הראיות תשתית ראייתית לכאורה לביסוס אשמתו של המבקש ולהתקיימותה של עילת מעצר נגדו. בהמשך לקביעתו זו עמד על המסוכנות שנשקפת מהמשיב כלפי בת זוגו (המתלוננת). מסוכנות זו נלמדת מהרשעה קודמת, ישנה אמנם, בעבירת אלימות כלפי שוטר, בגינה נגזר על המבקש עונש מאסר בפועל, וכן מהרשעה בגין עבירת אלימות כלפי בת זוגו משנת 2018 בגינה נגזר עליו עונש מאסר מותנה. על אף המסוכנות שנשקפת ממנו סבר בית משפט השלום כי יש לבחון חלופה למעצרו ולצורך כך ביקש לקבל תסקיר בא-כוח המבקש התנגד למהלך זה ובית משפט השלום החליט לעצור את המבקש עד תום ההליכים המשפטיים נגדו משלא מצא לסמוך את ידיו על החלופה שהוצעה על-ידי המבקש, ללא בחינתה על-ידי שירות המבחן. לאחר מתן ההחלטה התרצה בא-כוח המבקש וביקש להורות על תסקיר שיבחן אפשרות שחרור לחלופת מעצר. בית משפט השלום נענה לבקשה, הורה על הזמנת תסקיר וקבע דיון ליום 23.2.2022 תוך שהוא מורה לבא-כוח המבקש להעביר את פרטי החלופות שהוצעו לשירות המבחן.

5. בטרם יבשה הדיו על החלטה זו, הגיש המבקש לבית המשפט המחוזי ערר, שבו הלין על דרך הילוכו של בית משפט השלום אשר לדבריו 'אילץ' אותו "ואת בא כוחו להסכים לתסקיר מעצר, ובלית ברירה ובאיומי מעצר עד תום ההליכים התבקש כזה למרות התנגדותו הגורפת בתיק שבו אין עילת מעצר ולבטח שחלופת מעצר תסכון".

6. בית המשפט המחוזי דחה את הערר. מבחינה דיונית, קבע שלא רק שמדובר בערר על החלטת ביניים, אלא שבמסגרת ערר שכזה מבקש בא-כוח המבקש לחזור בו מהסכמתו לעריכת תסקיר, מהלך שאין להיעתר לו. מבחינה מהותית, קבע כי מעשיו של המבקש מקימים חזקת מסוכנות ו"אף למעלה מכך".

מכאן הבקשה שלפני.

7. בניסיון להתגבר על משוכת ה'גלגול' השלישי טוען בא-כוח המבקש, כי המקרה שלפנינו מעורר "שאלה מערכתית, כשל של השיטה, ששירות המבחן אינו מתפקד, ובתי המשפט אינם מתפקדים בלעדי שירות המבחן, ובכלל תיק זוט וחסר חשיבות, כגון תיק זה, בניגוד לרצון המתלוננת, נעצרים בני אדם שלהם חלופה מצוינת עד לתסקיר שאורך חודשים ארוכים". בתוך כך מציג בא-כוח המבקש שורה של שאלות בעלות חשיבות ציבורית ובהן: חידוד ההלכה לפיה אין להיעזר בתסקיר כדבר שבשגרה בוודאי כאשר המדינה אינה מסוגלת לספק שירות זה תוך זמן סביר, ויש להסתפק בבחינת החלופה המוצעת על-ידי בית המשפט; הגמשת ההלכה כי אין ערעור על החלטות ביניים בהליכים פליליים משום שלטענתו "שירות המבחן מתפקד בעצלותיים בימי קורונה"; מתן משקל למחילה של המתלוננת למעשי הנאשם עד כדי מתן משקל מכריע לשחרורו; מתן הוראה למחוקק לקצוב פרק זמן של עשרה ימים להכנת תסקיר מעצר והיה ולא יוכן, אין להידרש לו.

8. לאחר שעיינתי בבקשה על נספחיה ונתתי דעתי לנימוקיה, באתי לידי מסקנה כי אין מקום להיעתר לה.

9. כידוע, רשות לערור על החלטת בית המשפט המחוזי ב'גלגול' שלישי לא תינתן, אלא כאשר מתעוררת שאלה בעלת חשיבות ציבורית או משפטית שחורגת מעניינו הפרטני של העורר (בש"פ 6653/21 זבארגה נ' מדינת

ישראל (13.10.2021); בש"פ 2786/11 ג'ריס נ' מדינת ישראל, פסקאות 7-6 (17.4.2021)). אמנם, הפסיקה מכוונת להגמשת אמות מידה אלה, ברם עדיין הרשות תינתן, במקרים פרטניים בלבד, כאשר "בנסיבות העניין ההחלטה עליה מבקשים לערור פוגעת באופן חריג וקיצוני בזכויות הנאשם" (בש"פ 1361/13 מדינת ישראל נ' פלוני, פסקה 16 (22.2.2013)). לא כך המקרה שלפנינו.

10. עניינו של כתב האישום במקרה פרטני של אלימות במשפחה. עובדות כתב האישום מצביעות על מסוכנות של המבקש כלפי בת זוגו. המבקש רכש מכשיר עיקוב והתקין אותו ברכבה של בת זוגו יחד עם יישומן שמקושר אליו, אשר מאפשר לזהות בזמן אמת את מיקומו של הרכב. בכך קנה המבקש, הלכה למעשה, שליטה מלאה על מעשיה של בת זוגו. כמתואר באישום הראשון המבקש השתמש במכשיר זה, לצורך איתור מיקום רכבה של בת הזוג ועם הגעתו למקום המצאה התנגש במכוון במכוניתה בשעה שהיא שוהה בתוכה, תוך שהוא פוגע בדלתה השמאלית, הקדמית. המבקש ירד ממכוניתו וניסה להיכנס למכונית שבה ישבה בת זוגו. למרות שבת הזוג נעלה את הדלת ונסעה מהמקום, דלק המבקש אחריה ופגע בחלק האחורי של מכוניתה, פעמיים נוספות. לאחר מכן התקשר אליה ואיים עליה "לא אכפת לי לשבת בבית סוהר, אני אראה לך מה זה, את לא תעשי מה שאת רוצה" וכשאמרה לו כי תתלונן במשטרה איים "אם את תלכי למשטרה אני יבטל את החיובים למשכנתא של הבית ואת תישארי בלי בית". באישומים השני השלישי, כך נטען, הזיק המבקש, בזדון, לרכושה של בת הזוג ובאישום הרביעי נטען, כי תקף אותה בכך שהשליך עליה שלט של טלוויזיה. הנאשם, מפי בא-כוחו, אישר, במסגרת הטיעונים לראיות לכאורה שהגיש בבית משפט השלום ובטיעונו על פה בשתי הערכאות, את העובדות שמפורטות בחלק הכללי של כתב האישום (רכישה והתקנה של מכשיר העיקוב והיישומן) וכן חלק מהעובדות שמפורטות באישומים השונים (ההתנגשות ברכבה של בת הזוג, זריקת המחשב, האיום בביטול חיובי המשכנתא) ותלה את מעשיו באהבתו העזה לבת זוגו ובדאגתו הרבה אליה. לדבריו הוא שומר עליה ומגונן עליה "זה בעל מודאג, זכותו לדאוג לה הוא נשוי לה 17 שנים, הוא מפרנס את הבית והילדים אוהבים אותו [...]", הוא זה שרכש את המכונית בה התנגש (כך שהמכונית, לדבריו, היא רכושו והוא ממילא יישא בנזק שנגרם לה כתוצאה מההתנגשות), עוד הוסיף כי הוא זרק את המחשבים שלה פעמיים, כי "הוא לא אוהב את המחשבים שלה ומחליף לה כל שנה" וכפר במשמעות 'האיום' כי יחדל מלשלם את התשלומים של המשכנתא.

11. די היה בכך כדי לקבוע קיומן של ראיות לכאורה ודומה כי גם המבקש מסכים לכך שעה שבערר שהגיש לבית המשפט המחוזי הלין רק על ההחלטה להזמין תסקיר מעצר.

12. על רקע דברים אלה אין תמה, כי בית משפט השלום ולאחריו בית המשפט המחוזי סברו כי הנאשם מסוכן ושחרורו אמור להיות מותנה בחלופת מעצר שתאיין את המסוכנות שנשקפת ממנו כלפי בת זוגו.

13. בית משפט השלום, ובצדק רב, קבע כי דרך המלך בתיקים שעניינם אלימות במשפחה, הינה קבלת תסקיר שירות מבחן. לשירות המבחן, שעל מקצועיותו חולק בא-כוח המבקש (סעיף 5 לבקשת הערר), יש את הכלים לעמוד על מורכבות היחסים הזוגיים בין המבקש ובת זוגו ולאמוד, על רקע מורכבות זו, את רמת המסוכנות שנשקפת ממנו, הסיכון להישנות המעשים כלפיה, והתאמת החלופה המוצעת ותנאי השחרור במקרה שלפנינו. אכן, התסקיר הוא כלי עזר. אין חובה להזמין בכל מקרה ומקרה. העומס הרב בו שרוי שירות המבחן מחייב את בתי המשפט לעשות בו שימוש מושכל, לא כדבר שבשגרה. משההחלטה הסופית נתונה בידי בית המשפט אזי במקרים שהנתונים שלפניו מצביעים על תוצאה ברורה ראוי שגם הבחינה תעשה על-ידי. ברם, כשמדובר באלימות במשפחה, על היבטיה השונים, בוודאי בעת הזו, בה הנגע של אלימות במשפחה הפך למחלה ממארת, נכון וראוי להזמין תסקיר מעצר כל אימת שהמסקנה, לכאן או לכאן, אינה מסתברת באופן מובהק.

14. על רקע גישתו ונקודת מבטו של המבקש, הזמנת תסקיר הייתה והינה המעשה הנכון ככל שהוא מבקש להשתחרר לחלופת מעצר. משסירב להזמנת תסקיר, עשה בית משפט קמא את המוטל עליו ובחן בעצמו את החלופה המוצעת. בניגוד לדברי בא-כוח המבקש בית משפט קמא לא דחה את החלופה, אלא סבר שאין בידו, ללא בחינת החלופה בשירות המבחן, במסגרת תסקיר, לאמץ אותה. מכאן החלטתו, בלית ברירה, לאור עמדת בא-כוח המבקש, לעצור את המבקש עד תום ההליכים המשפטיים נגדו. ואכן, לאחר שבא-כוח המבקש חזר בו וביקש תסקיר, הורה בית משפט השלום על העברת פרטי החלופה המוצעת לשירות המבחן על מנת שגם הוא יבחן אותה.

15. בית המשפט המחוזי, בערר שהוגש לפניו, לא ראה, ובצדק, פגם בדרך הילוכו של בית משפט השלום. להיפך, בית משפט השלום פעל כמצופה ממנו, לאור עמדת בא-כוח המבקש, על השינוי שחל בה, אלא שהתוצאה אליה הגיע לא ענתה על ציפיות המבקש ובא-כוחו. בית משפט השלום לא אילץ ולא כפה תסקיר על המבקש. כשהתבקש, נתן החלטה ללא תסקיר והורה על מעצרו של המבקש עד תום ההליכים נגדו. בא-כוח המבקש, הוא שחזר בו וביקש תסקיר. משנענתה בקשתו חזר בו שוב והגיש ערר לבית המשפט המחוזי ומשנדחה הגיש את הבקשה שלפני באצטלה של חשיבות ציבורית ועקרונית.

16. אשר על כן, הבקשה למתן רשות לערור נדחית.

ניתנה היום, ב' באדר א' התשפ"ב (3.2.2022).

ש ו פ ט